

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

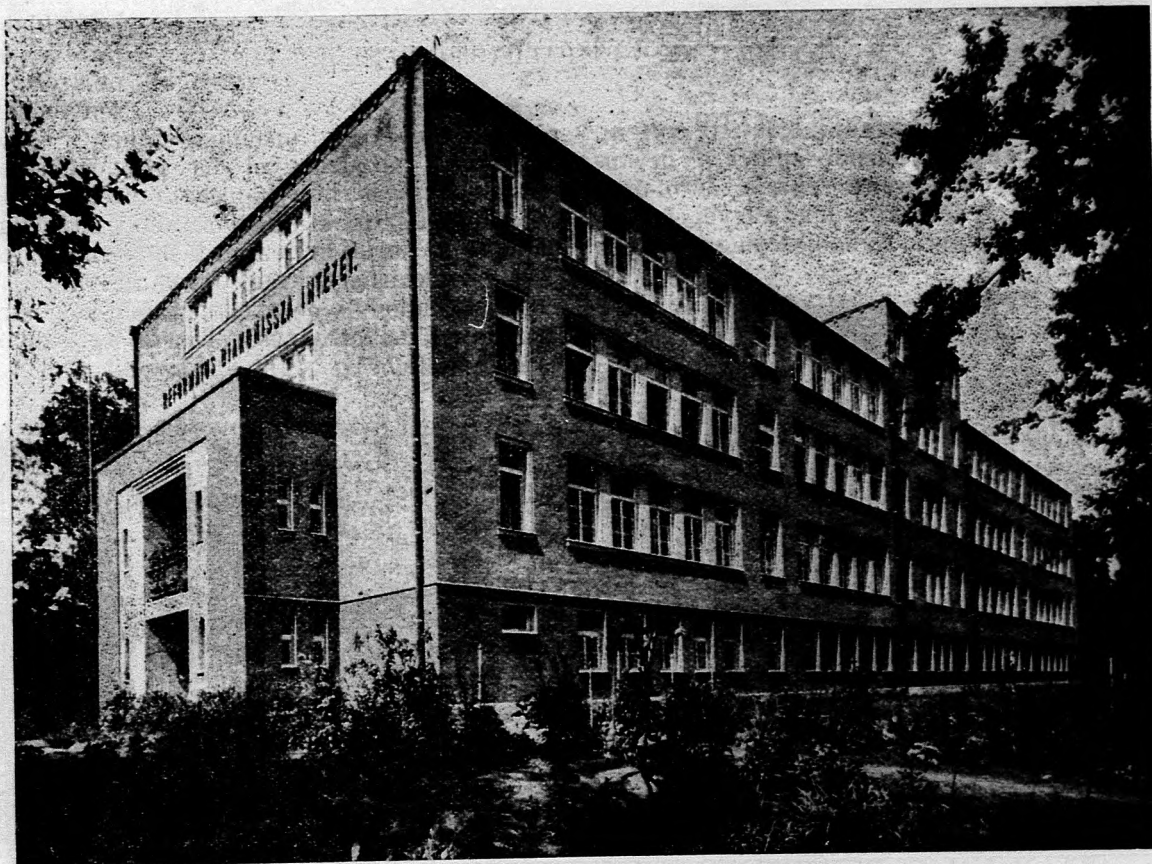
KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12' — pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

DIAKONISSZA INTÉZETÜNK OTTHONA ÉS MUNKÁJA

A debreceni Nagyerdőben, az Egyetemi Klinikához — masszív épület, melynek minden helyisége derűs, telep északkeleti sarkával átellenben, a városból ki- napfényes, mintha először is arra akarná figyelmez- vezető Pallagi-út jobb oldalán ötholdas telken áll tetni a belépőt, hogy a diakonissza élete nem fáradt a Debreceni Református Diakonissza Intézet hatal- lemondás vagy örömtelen kényszerűség, mert hiszen

A DIAKONISSZA INTÉZET KELETI FRONTJA

mas négy-, illetve ötemeletes épülete, a mindenre elégséges isteni kegyelem, a kételkedés nélkül való hit, kitartó imádkozás és hűséges munka győzedelmes bizonyságaként. Minden felesleges dísz nélkül, de izléssel és mindenben a célnak megfelelően készült

Annak közelében s tekintete előtt folyik le, ki maga a világ világossága. E ház lakóinak tavasztól ősziig csengő madárdal a reggeli ébresztője, mely a pompás erdei környezettel együtt a XL. zsoltár gondolatait juttatja eszünkbe: „Sokat cselekedtél Te, Uram

Istenem, a Te csodáiddal és terveiddel miérettünk; semmi sem hasonlítható Hozzád; hirdetném és elbeszelném, de többek, semhogy elszámálhatnám."

Valóban nekik még több okuk van arra, hogy az Úr nevét új énekekkel magasztalják.

Az első gondolat, mely ekkora középület szemlélőjében támad: mennyi pénzébe kerülhetett ez az államnak? De megnyugtathatunk mindenkit: ez a ház egy fillérjébe sem került. Ezt az evangéliumi hithűség és annak belátása építette fel, hogy magyar életünknek sok nyomorúsága s fájó sebe gyógyítgatásánál mulhatatlanul szüksége van Krisztus alázatos szolgálóleányainak, a református diakonisszáknak a munkájára; tehát ezek nevelésére, megfelelő, egészséges elhelyezésére, s ha egykor a munkában elfáradnak, megpihentető otthonul alkalmas hajlékot kell építeni.

A dél-északi irányban húzódó épület a betonúttól mintegy ötven méternyire fekszik évről-évre szépülő parkban, melynek százados tölgyei felfogják az autók porát és zaját. Kellemes pihenőhely ez

DÉLI OLDAL ÉS BEJÁRAT

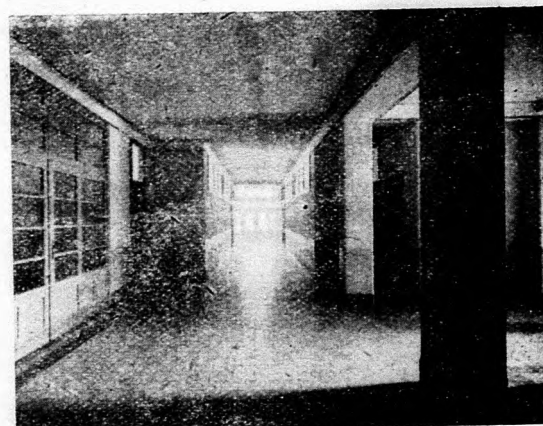
azzal a díszeserjéssel határolt körönddel, mely mellett vasállványon másfél mázsás harang hívogat reggeli áhitatra messze esendülő hangon, a közeli Klinika-telep betegeinek is eszébe juttatva az elhagyott otthont s a fájva nélkülözött templomot.

A földszint mindenestől gazdasági célt szolgál, illetve a gépészeti berendezés nagyobb részét foglalja magában. A déli bejáratnál balra kis kapusfülkén túl, hol a szolgálatot az egyik diakonisszatestvér özvegy édesanyja látja el, kezdődik a mosó-

INTÉZETÜNK — A PALLAGI ÚT FELŐL

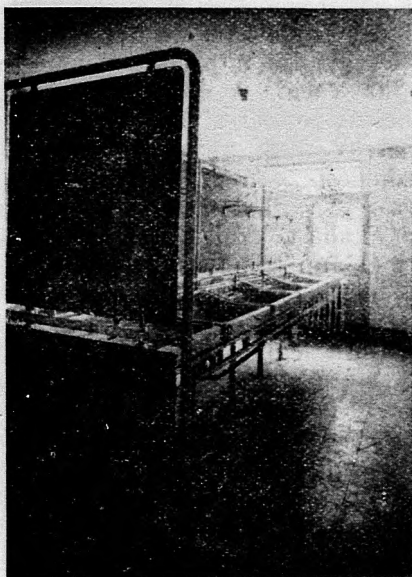
nyeged: szennyesgyűjtő, áztató, tágas és a gőztől télen is jól védett mosókonyha, az emberi erő lehető megkímélésére szolgáló gépekkel, szárító- és vasalóhelyiség, meg a tisztaruharaktár, aztán — külső bejáratnál — a gépház hat fűtőkazánal, a gépész műhelye és lakása. Az emelet-magas kazánház padlózatával egyszinten van a széntároló, melynél biztosabb bombamentes óvóhely aligha épült még Debrecenben. A csaknem 60 méter hosszú folyosó jobb oldalán a bejárat közelében pompás, szellemsen megoldott hűtőberendezés és hústeldolgozóhely van. Utána nagyszerű gáztűzhellyel és gőz-főzőüsttel felszerelt, egészséges konyha elkülönített, műkömedencés zöldségtisztítóval, hogy semmi tisztátalan a konyhába be ne kerüljön; aztán téstakonyha, kézikamrával és raktárhelyiséggel. Itt van továbbá az Intézet tágas ebédlőhelyisége, melyet tálaló köt össze a főzőkonyhával, mellette mosogatóhelyiség, mely az ebédlő és konyha felől egyaránt megközelíthető. A földszin-

I. EMELETI FOLYOSÓ

tet rendeltetésére és az itt elhelyezett gépberendezésre tekintettel gőzfűtés látja el, míg az emeleteken az állandóan lakott helyiségekben cserépkályháéhoz hasonló természetű melegvíz-fűtés van, mely a levegőt nem szárítja ki.

Az első emeleten találhatók az igazgatói lakáson kívül a hivatalos helyiségek, melyekhez külön lépcső vezet; továbbá két, kis szertárral kapcsolatos tanterem, melyek egyike egyszersmind imaterem is; az Intézet tagjainak csinos fogadóhelyisége és a hatalmas munkaterem, hol — lábbeli kivételével — az

MOSDÓ

Intézethez tartozók mindenféle ruházata házilag készül, s amikor elegendő idő van rá, szövés, szőnyegkészítés, csipkeverés és bórdíszmunka folyik. Itt nyertek ezenkívül elhelyezést egy teremben a jól felszerelt fürdőkabinok, zuhanyzó és öltöző; betegszobák, külön helyiséggel az ápoló testvérek számára s esetleges fertőző betegségekre számítva, elkülönítő helyiségek.

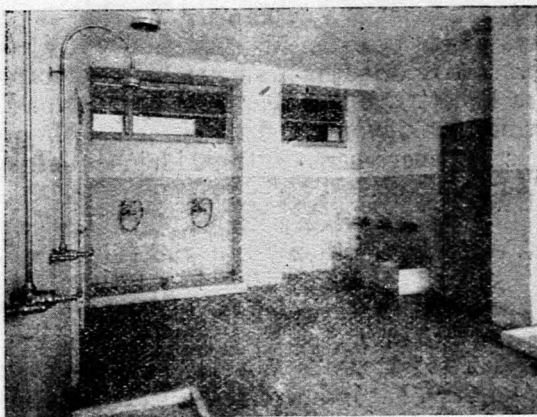
A második és harmadik emeletet egyforma beosztással összesen 16 nagy hálóterem s ugyanannyi, ezekbe és a folyosóra nyitható felügyelőtestvér-szoba foglalja el. Mindenütt bőséges mosdó- és más egészségügyi felszerelés s a második emeleten tágas nyitott erkély a déli oldalon. A hatalmas folyosók, melyek közepén és a két végükön tekintélyes térséggé szélesednek ki, mind éppoly világosak és napfényesek, mint a többi helyiségek, mivel a pilléreken nyugvó belső építkezés lehetővé tette, hogy az üvegfalszerűen bőséges méretű ablaksorral ellátott termek világossága a folyosók felső üvegfalán át ide is teljes mértékben beáradhasson.

De mégis a negyedik emelet a legderűsebb. Nemcsak azért, mert ez már felébe emelkedik az erdő árnyas lombzatának, hanem színezésével is. Ugyanis a folyosóknak és a termek falrészeinek emeletenként változik a színe, főleg az újonnan érkező jelöltek könnyebb tájékozódása céljából: a földszinten sűrű, az első emeleten csontfehér, a másodikon meleg zöld, a harmadikon világoskék, a negyedikon pedig narancsszínbe hajló, mely a nap különböző szakában más és más megvilágítást kap.

A negyedik emelet az épületnek az előregedett testvérek számára tervezett része. Csaknem mind egyes szobák, terjedelmes, zárt, keletre néző napfényes előtérrel, mely kiválóan alkalmas nappali együtt-tartózkodásra; külön mosdó-, fürdő- és zuhanyzószobákkal, továbbá két nyitott napozóval, mely

ugyancsak napkeletre néz s lehetővé teszi, hogy a legfáradtabbak is különösebb mozgás nélkül élvezhessék a szabadlevegőt és napot. A felvonó révén a magasság sem jelent nehézséget a leggyengébbek számára sem.

Van aztán még egy ötödik emeleti rész is, mely kívülről nézve az épület utcai homlokzatának piramiszerű kiképzést ad: tágas toronyszoba, mellette egyfelől a felvonó-gépház, másfelől meg a fűtőberendezés kiegyenlítő tartályhelyisége. Az utcai homlokzatot közepén választja kétfelé egy majdnem húsz méter magas, óriási vaskeretű ablak, mely a fölépcsőházat világítja meg. Minthogy nekünk még nincs előregedett diakonisszatestvérünk, az ezek számára készült negyedik emelet helyiségeit megpróbáltuk egyelőre idősebb magános úrinők számára használni, számukra ellátást és gondozást nyújtó otthonul, kiknek elhelyezésére még alig nyílt intézmény magyar református területen. Pár év tapasztalata arról győzött meg bennünket, hogy ha e helyiségeket majd eredeti rendeltetésüknek kell átadni, ha Isten megengedi, e célra külön épületet kell majd emeltetnünk. Ugyanis nemcsak házunk rendkívül egészséges fekvése hívta fel Intézetünk e munkaágára mind szélesebb körben a figyelmet, úgy, hogy napról-napra érkeznek felvétel-kérések, hanem az a tény, hogy szeretetteljes környezetben, külső és belső csendességben, minden gondtól lehetőleg mentesített életet találhatnak olyanok, kik már belefáradtak a háztartással járó gondokba is és a világban nem találják meg a maguk helyét. Sajnos, felvétel csak a rendelkezésre álló helyiségek számához mérten lehetséges, melyre vonatkozólag az igazgatóság készséggel nyújt felvilágosítást. Ez otthon tagjai résztvehetnek az Intézet reggeli áhítatain, de ezeken kívül is vannak bibliaórák, melyeknek felhasználása kinek-kinek szabadságában áll.

ZUHANY-TEREM

A második emeleten van elhelyezve az intézet kis leányárvaháza, melynek növendékeiből, amennyiben alkalmasak s maguk is vágyat és elhivatást éreznek reá, elsősorban diakonisszákat szeretnénk nevelni.

Természetesen az épület legnagyobb részét a diakonissza anyaház és képzőintézet foglalja el.

Az anyaházhoz tartoznak a mindhárom vizsgájakat sikerrel letett s a gyakorló testvérek ismert egyenruháját, ezek között a feketeborítású fehér fejkötőt viselő diakonisszák, kiknek halálukig, illetve az intézethez tartozásuk egész ideje alatt minden gondját és kiadását, öregség vagy munkaképtelenség

esetén is az intézet viseli. Tízévi kifogástalan diakonissza-szolgálat után saját kérésére részesíthető a diakonissza az ünnepélyes felszentelésben, mely által az anyaház teljes jogú gyermekévé válik.

Ezideig mint próba- vagy gyakorló testvér előzetes bejelentés után bármikor kiléphet, ha a diakonissza-életre és szolgálatra bármi okból alkalmatlannak bizonyul, vagy lélek szerint meggyőződött arról, hogy Isten kívánja őt más munkatérre állítani, ha készpénzben, vagy legalább ötévi hű szolgálatával az intézetnek visszatéríti a nevelése, illetőleg kiképzése közben reáfordított kiadásokat.

A diakonisszák azon kívül, hogy az intézeti otthon egész gazdasági üzemét ellátják, mint vezető- és beosztott testvérek az ország több, mint negyven helyén munkálkodnak különböző munkatereken: hét kórházban, műtőtől és tejkonyhától vagy laboratóriumtól kezdve úgyszólván mindenféle osztályon, gyülekezeti munkában legalább tíz helyen, városi szegénygondozásban, árvaházakban és aggmeházakban, ezek között az Országos Református Szeretetszövetség egész sereg intézményénél, továbbá internátusokban és konviktusokban, sőt állandó néptanítói munkában is, bár az ilyen irányú megkeresések elől, amíg lehetett, mindenkor igyekeztünk kitérni, az elhelyezkedni nehezen tudó tanítónőkkel szemben konkurrencia látszatát sem akarván kelteni. Hiszen amúgy is mindig az okozott gondot, még az általános munkanélküliség idejében: hogyan elégíthetnénk ki legmegfelelőbbben az egyre szaporodó igényléseket.

Diakonisszáink száma ugyan már rég meghaladta a százat s bár ez a szám — Istennek hála! — még e nehéz időkben is egyre szaporodik, nagyon kevés a szükséglethez mérten, mely mindenfelől egyre több diakonisszatestvér kiképzését és mielőbb munkabaállítását sürgeti. Évek óta pl. hasztalan fordulnak hozzánk megkeresésekkel privát betegek hozzátartozói, kik övéiket a diakonissza szerető és gondos ápolása alatt tudnák biztonságban. Kórházakat még jórészt református területeken is apácarendek tagjaira kellett reábizni, bár nem egy helyen biztosítva volt ugyanolyan számban legalább diakonisszák beállítására is, mert nem tudtunk idejében adni kellő számú munkaerőt.

Pedig minden évben érkeznek, olykor fölös számmal is felvételi jelentkezések a diakonisszaintézetek vezetőségéhez, de a felvettek közül is sokan nem lesznek diakonisszák. A diakonissza életpálya ugyanis nem menedék, melyet jobb híján, kényszerűségből, „áldozatot hozva“ vállal egy-egy fiatal leány, hanem komoly, bár mindenkor derűs, teljes odaadást, egész életet igénylő, de ezt mindenképpen meg is érdemlő, gyönyörűsége hivatás, mely igazán kiváltságos helyzetben, minden anyagi gondtól menten, mindenkor áldásokat nyerve és terjesztve nyújt alkalmakat, miként ilyen mértékben talán semmi más: Isten dicsőségének szolgálatában égetni el az életet. E nélkül senki sem lehet igazán diakonissza. Apácának az ő munkatere e nélkül is lehet vezeklési alkalom; lemondás a világ örömeiről, talán minden hősiességgel végzett felőlő szolgálat, mint egy olyan reménység alapja, melyet azonban a Szentírásban hasztalan keresnénk! — hogy a földöntúli életben bőséges kárpótlást kap mindazért, amiről e földi életben lemondott. De a diakonisszához méltó evangéliumi felfogás semmi ilyenemű reménységet nem

nyújt azoknak, kik a tékozló fiú idősebb testvérével együtt (Luk. 15 : 28—29) a mennyei Atya igaztalan szűkkeblűségéről, a nap hevéről és terhéről, az általuk hozott áldozatokról tudnak csak beszélni szolgálatuk hála indító méltósága, az ebben feltárló teljes öröm és krisztusi békesség felismerése, s az erről való szakadatlan, boldog bizonyágtétel helyett. Az ilyenek aztán elhullanak az első próbák alatt, mert minden más előbbrevaló lesz számukra Krisztusnál, az Ő egyháza ügyénél. Az igazi diakonissza-egyéniség, ha várnia kell is, mielőtt az intézetbe felvételét kérné, nem arra vár, hogy nyílik-e alkalom férjhezmenetelre, vagy anyagilag kedvezőbbnek látszó elhelyezkedésre, hanem arra, hogy Isten maga hadd nevelje őt s tegye alkalmassá az eléje táruló nehézségekkel és akadályokkal is egy felséges élethivatás kiküzdésére és annak helyes értékelésére. Nem azért vágyakozik ide, hogy elrejtőzzék a világ elől, hanem, hogy felkészüljön arra, hogy minél többeknek mutathassa meg, tán a legnehezebb órákban és helyzetekben a megtartatás egyedüli útját. Nem azért, mert csalódott és megcsömörlött az élettől, hanem, hogy háláját lerója Az iránt, ki vele a Nála található élet csodás gazdagságát ismertette meg.

A Diakonissza Intézetbe jelentkezni akaró leánynál e hivatástudat a legfontosabb. Természetesen teljesen épnek, egészségesnek kell lennie testileg és lelkileg. Feddhetetlen előélet nélkülözhetetlen előfeltétel. Értelmesnek kell lennie; mert a diakonisszának sokat kell tanulnia és szeretnie kell a munkát, melyet nem cselédmódra, robotszerűen végez, hanem úgy, mint aki Istennek szolgál és nem embereknek.

Éppen ezért debreceni Diakonissza Intézetünk még mindig nem zárja le a sorompót azok előtt, kiknek talán nem állott módjában középiskolát végezniök. Az elemi osztályok elvégzésével is szívesen elfogadja azokat, kik a próbaidő alatt bizonyosságát adják annak, hogy szeretnek és tudnak is tanulni, hogy idejében pótolhassák ismeretbeli hiányukat. A legszegényebbeknek is lehetővé teszi a belépést, ha igazán Istennek kívánják szentelni életüket, mert nem kíván tandíjfizetést s az ellátást is teljesen ingyenessé teszi, ha nehéz anyagi helyzetüket kellőképpen igazolják s erre a jótéteményre hű igyekezetükkel méltóknak bizonyulnak. Felvételi korhatár 17—30 év. Természetesen a szükséges ágyneműekről, a kiképzési idő alatt ruházatról s esetleges gyógykezelésről az illetőnek magának kell gondoskodnia. E ruhák számát az intézet nem írja elő, csak azt kívánja meg, hogy a tisztaruhaváltás lehetősége biztosítva legyen. Felvételért az Intézet Igazgatóságához (Debrecen, Diakonissza Intézet, Nagyerdő) kell folyamodni, mely mindenkinek készséggel nyújt felvilágosítást. A pályázati határidőt az intézet igazgatósága évenként a templomi szószékekről kihirdeteti.

A felvételi kérvényhez csatolandó: őszinte és minden fontosabb mozzanatra kiterjedő, részletes önéletrajz, önálló fogalmazással és sajátkezü írással, születési anyakönyvi kivonat, legutolsó iskolai bizonyítvány, a szülők által aláírt, kötelező érvényű beleegyező nyilatkozat, a szülők anyagi helyzetét igazoló hatósági bizonyítvány és lelkészi ajánlólevél, mely erkölcsi bizonyítványul is szolgál.

Az okmányok esetleges visszaküldése végett válaszbélyeg mellékelendő. **Az intézet igazgatósága.**

HALOTTAINK

Bakóczy Endre hajdúböszörményi lelkipásztor, az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye tanácsbírája, a presbitérium tb. elnöke, gimn. és polg. isk. igazgatótanácsi és iskolaszéki tag, 1943. évi augusztus 12-én, áldásos élete 70. évében hosszas, de mindvégig türelemmel viselt betegség után lelkét visszaadta Teremtőjének, akit mindhalálig híven szolgált. Koporsója mellett gyülekezete hálás szívvel emlékezett meg a mennyei Atya kegyelméről és áldásairól, aminek jeleit hordozta a hajdúböszörményi szent ekkleziában, előbb 23 éven át mint az ottani főgimnázium vallásánára, majd 1921 június 5 óta mint a gyülekezet fáradhatatlan buzgalmú lelkipásztora. Isten derült lélekkel áldotta meg őt, mely az élet kisebb-nagyobb terheinek hordozásában sem hagyta el. Keresztényen szelidlelkűsége bölcs önmérsékléssel párosult, tanításából s tanácsaiból mindig ráismerünk Isten választott emberére. Temetése augusztus 14-én folyt le a Kálvin-téri templomból, ahová szolgálatai fűződtek. Gyülekezete, de az egész város közönsége is, nagy kegyelettel s őszinte könnyhullatással kísérte utolsó útjára a hű szolgát, kinek gyászjelentésére méltán odaillettek Malakiás próféta szavai (II: 6): „*Igazság törvénye volt az ő szájában és nem találatott álnokság az ő ajkaiban; békességgel és egyenességgel járt!*” Emléke legyen áldott.

Vitéz sepsiszentgyörgyi Iófió Nagy Béla, a máramarosszigeti református egyházközség főgondnoka munkás élete 46. évében, 1943. évi augusztus hó 8-án elköltözött az élők sorából. Meghatódottan olvassuk a gyülekezet gyászjelentéséből a következő biznyságtévő sorokat: „*az egyházközség nagy szeretetben álló, alázatos szívű, nemeslelkű, buzgó főgondnoka volt!*” Ehhez a komoly biznyságtévéhez mi is hozzájárulunk. Az a generális vizitáció, amely püspök atyánk vezetésével ott 1942. évi április hó 24–26. napjain megtartott: szentől-szemben látta vitéz Nagy Béla főgondnoki munkásságát, a megszállás küzdelmes éveiben hű örállását, a templom-építés munkájában való fáradhatatlanságát. Isten iránti hálával eltelve emlegettük akkor is, és gondolunk vissza reá most is, hogy az elköltözött hű örálló főgondnok éppen nem egyházi vagy humán természetű pályán haladott: gyógyszerész volt; de Istent kereste, megtalálta s boldogan szolgált egész életében, az Ő látható anyaszentegyháza építésében. Az önfeláldozó hű munkás gyászjelentéséről ideiktatjuk a bibliai Igét s tőle ezzel búcsúzunk: „*Ez az ember feddhetetlen, igaz, istenfélő volt!*” (Jób I: 1). Az igaznak emlékezete áldott. A B. F. R. A.

KRÓNIKA

A tiszántúli református egyházkerület Diakoniszsa Intézetéről közlünk Lapunk mostani számában ismertető cikket és hozzá képeket. Erre a kimerítő és szakszerű tudósításra ezúton külön is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. Nem tudnók el se gondolni, hogy bárkinek meg ne dobbanna a szíve e nagyszerű alkotás láttára; Isten iránti mély hálával telik el szívünk

e drága intézetért s az abban folyó s abból kisugárzó szent munkáért. Akik immár szentől-szemben látták ezt a szép otthont, vagy akik egyházkerületünk különböző örhelyein találkoztak a mi diakonisszáinkkal: boldog biznyságtévői lehetnek szavainknak. Ez a mostani ismertetés eléggé szűkreszabott. Bejelentjük, hogy a mostani ismertető cikkről még néhány képpel gazdagítva, különlenyomat fog készülni több ezer példányban azzal a céllal, hogy kezébe adhassuk mindazoknak, akiknek lelke megmozdul: akár a szolgálalban való részvételre, akár az áldozatot jelentő teherviselésre és segítségnyújtásra. Az ismertető füzetek megjelenéséről kellő időben híradással leszünk. Addig is mindnyájan hordozzuk imádságainkban a mi diakonisszáinkat, munkájukat és vezetőiket; emlegessük őket és tegyük biznyságot felőlük a gyülekezetben.

Egyetemi tanári kinevezések Debrecenbe. A Kormányzó úr, a kultuskormány előterjesztésére, Dr. Kerecsényi Dezső egyetemi magántanárt, a Protestáns Szemle felelős szerkesztőjét az irodalomtörténeti tanszékre, Dr. Szabó István egyetemi magántanárt, országos levéltárnokot a magyar történelmi tanszékre nyilvános rendkívüli tanárokra kinevezte. Előbbi Dr. Pap Károly, utóbbi Dr. Rugonfalvi Kiss István örökébe lép. Dr. Kerecsényi Dezső előbb a budapesti evangélikus főgimnázium, majd a budapesti tanárképzőintézeti gyakorlógimnázium tanára volt. Dr. Szabó István debrecenvidéki születésű, középiskoláit a Kollégiumban végezte, majd a debreceni egyetemre iratkozott s itt is doktorált. Mindkettőjüket örömmel és bizalommal köszöntjük.

Nem akarunk ünneprontók lenni. Lapunk tisztos multjához s egyházkerületünk reputációjához nem is illenek e Lap hasábjain semmiféle torzsalkodó hang; erre mi hűséggel vigyázunk, amíg az örhelyen állunk... Mégis ezúttal valamit szóvá kell tennünk, tanulságul mindenek számára. A fővárosból, valamelyes országos szervezet központjából (a névnek kedvezünk) kétféle nyomatvány érkezett hozzánk, és úgy tudjuk, érkezett minden egyes lelkipásztori hivatalhoz. Az egyikben felhívás, utasítás és kioktatás foglaltatik arról, hogy Szent István király napját a magyar ifjúság és gyermekek hogyan ünnepezzék meg. Közölve van a teljes program, úgy, ahogyan azt odafent, zárt ajtó mellett, a való életet s kivált a falusi életet nem ismerő „eszmevárosok” elgondolták. Van benne „hajnalozó” falujárás, dobszóval, papírsákokkal, ébresztő leventezenekarral; a falujárás konkrét célja az ünnepekre hívogatás, de ugyanakkor élelmiszerek gyűjtése az ifjúság megvendégelésére: ez lenne a belépődíj. Délelőtti program a mise vagy protestáns istentisztelet, melynek végén mindkét szolgáló lelkész „Szent István áldását” adja a községre. Délután aztán igazi tömegünneplés van tervezve és javasolva felvonulásokkal, szavalókórusokkal, ének-számokkal és és és: mellékelve van két szindarab, nagy kvartalakú ives, 8 oldal terjedelemben, amelyet a bölcs vezetőség augusztus 20 előtt pontosan tíz nappal küldött meg, teszem fel Debrecen számára 1, mondd egy példányban. Erről tessék aztán 40–50 szereplőt betanítani; ne feledjük, nagyvakáció van: ez se jutott eszébe az igen tisztelt rendelkező központnak... No de elég ebből ennyi. Bizunk benne, hogy a lelkipásztortestvérek hozzá se kezdettek a lehetetlen feladat megoldásához. Bölcsen tettek. Nyesmi felől gondosan és pontosan szokott bennünket tájékoztatni a mi saját felettes hatóságunk. Ez pedig mindig tudja: mi lehet és mi nem lehet. Kívülről jövő nagystílusú kezdeményezések felett pedig bölcs hallgatással napirendre térünk.

A presbiterek esküjéről tartott igen érdekes és meg-szívlelni való előadást a pápai egyházmegye presbitéri konferenciáján Domokos Sándor ny. törvényszéki elnök, a soproni egyház főgondnoka. Azt a gyakorlati indítványt tette, hogy minden év első presbitéri gyűlésén, minden presbitériumban, olvassák fel és magyarázzák meg a presbitéri esküt. Bölcs dolog, megérdemelne egy országos generális rendelkezést.

A zalaegerszegi református lelkipásztor kérelme. Szeretettel kérem Lelkipásztor- és Tanítótestvéreimet, hogy a Ladányi Lajos: *Imák és életszabályok* birtokukban lévő fölös példányszámaiból szíveskedjenek díjmentesen minél többet küldeni lelkészi hivatalunkhoz. 180 dunántúli

szórványközségünk református gyermekei között szeretném kiosztani. Bertha Ferenc lelképásztor, Zalaegerszeg.

Kántorképző tanfolyamot rendez a debreceni református tanítóképzőintézet 1943 augusztus 15—30-ig az intézet helyiségeiben. A tanfolyam célja a legújabb zenei ismeretek átadása, korunk zenei követelményeinek az ismertetése, népzenei ügyének a felkarolása, kiképzés egyházi és világi énekkarok vezetésére. A tanfolyamon heti 45 órában történik az oktatás.

Református napokat rendez az erdélyi egyházkerület Marosvásárhelyen szeptember 4. és 5-én. A református napok célja, hogy az anyaországbeli egyházi vezetőkkel találkozáva, bizonyosságot tegyen az erdélyi reformátusság arról, hogy milyen örömmel illeszkedtek bele anyaszent-egyházunk hit- és munkaközösségébe. A nagyszabású megmozdulás keretében presbiteri díszközgyűlés, lelkesítő értekezlet, férfiak és nők részére evangélikációk, nőszövetségi díszgyűlés, tanári és tanítói értekezlet, fiú- és lányifjúsági konferencia és református nagygyűlés lesz. Részt vesznek a református napokon Dr. Ravasz László, Dr. Révész Imre, Vásárhelyi János, Dr. Enyedy Andor, Győry Elemér püspökök, Dr. Balogh Jenő, a konvent világi elnöke.

A bolsevisták rémtetteiről szinte naponta érkezik tudósítás. Legutóbb azt olvastuk, hogy a németektől visszafoglalt Rosztov városában tíz orosz papot keresztre feszítettek azért, mert a német megszállás alatt istentisztelet tartottak. Vorosilovszkban ugyanez okból négy papot agyonlőttek. Iránban a vallásos ünnepeket betiltották a bolsevisták. Nem engedték meg, hogy a mohamedán lakosság megünnepelje Mohamed születése évfordulóját, hanem helyette katonai felvonulást rendeztek. (Hajnal.)

Fenntarthatják oldalfegyverüket a katonák úrvacsoravételnél. Az Egyetemes Konvent úgy határozott, hogy addig, amíg a Zsinat e tárgyban más döntést nem hoz, a katonák úrvacsoravétel alkalmával fenntarthatják oldalfegyverüket.

Nagyértékű könyvek kerültek felszínre a marosvásárhelyi református kollégium könyvtárának rendezése közben. Tudjuk, hogy Horthy István egyideig a nagybányai református szent eklézsia prédikátora volt; majd Apafi Mihály erdélyi fejedelem partfogásával előbb Fogarasra, majd Gyulafehérvárra került ahol végül „egyenlő akarattal” püspökké választották, az Úrnak 1684. esztendejében. Ez a Horthy István püspök, Kormányzónk őse, nagyértékű könyvtárát a sárospataki kollégiumra hagyta. Mikor pedig a sárospataki kollégium 1716-ban Marosvásárhelyre menekült, a közel 100 kötetből álló könyvtár is ott helyeztetett el. Ezekről a nagyértékű könyvekről esik most szó, melyek közül a legtöbb a nagy előd püspök, Horthy István „ex libris” aláírásával is el van látva: — sőt az egyik példányban, Dávid Ferenc „Refutatio”-jában ott szerepel a könyv régi tulajdonosának, Méliusz Juhász Péternek az aláírása is. (Erről a híradásról még pontosabb adatokat fogunk szereznii.)

Oláh Gábor-szoba a debreceni Déri Múzeumban. A Déri Múzeum jelentős irodalmi emlékekkel gazdagodik. Sőregi János múzeumigazgató, Oláh Gábornak, a kiváló debreceni református költőnek irodalmi és tárgyi hagyatékából Oláh Gábor-szobát rendez be.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3157—1943. szám. TÁRGY: 1944. évi őszi és 1945. évi tavaszi lelkész-képzés vizsgálatok írásbeli tételei.

KÖRLEVÉL a nagytiszteletű esperes urakhoz.

Az érdekeltekkel leendő közlés végett tudatom az 1944. év őszi és az 1945. év február havában tartandó lelkész-képzés vizsgálatok házi dolgozatainak tételeit a következőkben:

I. lelkész-képzés vizsgálatra:

És pedig az új Theologiai Tanulmányi, Nevelési és Vizsgálati Szabályzat szerint életbelépett tíz féléves tanulmányi rendre való áttérés következtében kizárólag csupán az esetleg elmaradt, visszalépett vagy pótvizsgás jelöltek számára:

1. Ószövetségi theológiából: A próféták, mint történelemírők.

2. Bibliai vallástörténelemből: Az ószövetség történet-szemlélete a krónikás leírástól az üdvtörténeti vonatkozás magasságáig. (Izrael és a világ történetéből vett példákkal illusztrálva.)

3. Kereszttyén erkölestanzból: Evangélium és törvény. viszonymeghatározás eredménye kritikailag alkalmazandó a Református Igehirdető egy 1930—40. közötti évfolyamára.

II. lelkész-képzés vizsgálatra:

1. Értekezés a következő három tétel valamelyikéről:
a) Magyar református egyháztörténelemből: „Ünions törekvések a magyar kereszttyén egyházak között 1781-től a jelenkorig.”

b) Egyházjogból: Az egyházmegye a református egyház alkotmányában.

c) A gyakorlati theologia tárgyköréből: „A karácsonyi ünnepkör igehirdetése a XIX. század magyar református prédikációirodalmának tükrében.”

2. Egyházi beszéd textusául: Róm. 11: 25—27.

3. Gyakorlati bibliamagyarázat textusául: Ésaías 46: 1—13.

4. Kátémagyarázatra: IX. úrnapja (26. kérdés).

A gyakorlati bibliamagyarázat köréből a szóbeli vizsgálaton magyarázni kell tudni az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvet és a Heidelbergi Káté XI—XVI. úrnap (29—44.) kérdéseit.

A dolgozatok beadásának határideje azok számára, akik 1944 őszi óhajtanak szóbeli vizsgálatot tenni: 1944 augusztus 1., azok számára pedig, akik 1945 február havában állnak vizsgára, 1944 december 1.

A dolgozatokat a szokott negyedív formában, bekötve, lapszámozva, géppel írva (ha a gépellítés elháríthatatlan akadályokba ütközik, nagyon gondos, tiszta és jól olvasható kézírással) kell beadni a megjelölt határidőig a lelkész-képzőintézet igazgatójához, illetőleg a II. lelkész-képzés vizsgálatra készített dolgozatokat az egyházkerületi főjegyzőhöz (Debrecen, Széchenyi-u. 4.), akik fel vannak hatalmazva arra, hogy bekötetlen, laszámzatlan vagy olvashatatlan írásva dolgozatokat ne fogadjanak el. A II. lelkész-képzés vizsgálati házi dolgozatok közül az 1. pont alatti értekezés külön kötetben, a 2., 3., 4. pont alatti dolgozatok ismét külön egy kötetben adandók be.

A lelkész szolgálati napló beküldése és bejegyzéseinek igazolása tekintetében a 2312—1942. sz. körlevélem utolsó bekezdésében foglaltak az irányadók (Debreceni Protestáns Lap 1942. évf. 74. lap).

A dolgozatokkal egyidőben kell beküldeni a lelkész-képzőintézet igazgatóhoz, illetőleg a II. lelkész-képzés vizsgálatra tevőknek) az egyházkerületi főjegyzőhöz 60 (Hatvan) pengő vizsgálati és pecsétdíjat és 20 fillér kézbesítési díjat is. Közlöm az érdekeltekkel, hogy az illetéki díj szabás alapján az I. lelkész-képzés oklevélre 2 P-s, a II. lelkész-képzés oklevélre 10 P-s okmánybélyeget kell felragasztani, amelynek ára a vizsgálati és pecsétdíjjal együtt szintén beküldendő.

Szigorú mihez tartás végett közlöm az összes érdekeltekkel, hogy a fentebb megjelölt határidőknek a meghosszabbítására semmiféle címen, még a legsúlyosabb vis maior esetén sem leszek hajlandó. Idevonatkozó kéréseket hivatalom el sem fogad senkitől.

A dolgozatok érvényesítése ügyében a II. lelkész-képzés vizsgálatra nézve a 11—1941. sz., az I. lelkész-képzés vizsgálatra vonatkozólag a 382—1941. sz. egyházkerületi közgyűlési határozat rendelkezik.

Debrecen, 1943 augusztus 16.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
3338—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Lucskay István győri, Darányi-rpt. 25. sz. alatti lakos kérelmére érendelem nevezett nagyszülei születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Keresett adatok a következők:

Kiss Péter született 1840—1848.

Szathmári Ágnes született 1840—1850. körüli években, ismeretlen helyen.

Házasságot 1862—1868. év körül köthettek.
A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő,
aki a kiállítási díjon felül 20 P kutatási díjat fizet.
Debrecen, 1943 augusztus 18.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3476—1943. szám.

TÁRGY: *Elnökségi jóváhagyások megadása.*

KÖRLEVÉL

az egyházmegyék elnökségeihez.

Az utóbbi időben a viszonyok kényszerére való hivatkozással egyre gyakrabban előfordul, hogy egyházmegyei részről az egyházkerületi elnökségtől olyan ügyek jóváhagyását igénylik, amelyekhez az 1933. évi I. tc. 76. és 77. §-ainak rendelkezései szerint egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés, illetőleg tanács jóváhagyása szükséges. Köztudomású, hogy egyházkerületünk elnöksége már negyedik esztendeje bír olyan általános felhatalmazással (szövege olvasható az 1942. évi 263. számú közgyűlési határozatban, amelynek érvényét a folyó évi márciusban tartott közgyűlésünk is megújította 12. szám alatt), amelynek értelmében az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartozó sürgős, illetőleg rendkívüli körülményekkel megokolt ügyeket maga elintézhethet. Az egyházkerületi elnökség azonban ezzel a felhatalmazásával természetesen csak a lehető legmesszebbmenően megokolt ügyekben él, akkor is elsősorban az egyházkerület egyetemességét, vagy a Kollégiumot érdeklő ügyekben, és csak egészen kivételes esetekben használja fel ezt a felhatalmazását *egyházközségi* ügyek jóváhagyására. Semmiképpen nem célja ugyanis ennek a felhatalmazásnak az, hogy annak sűrű igénybevételével egyházalkotmányunk egyik alapelve tévessék illuzóriussá. Ennek ellenére mind gyakrabban előfordul, hogy a folyvást súlyosbító háborús gazdasági helyzetre hivatkozással az elnökség egyes egyházközségek ügyeinek jóváhagyására is megkeresetik, mégpedig olyankor is, amikor az egyházmegyei jóváhagyást szintén nem a közgyűlés vagy a tanács, hanem *csak maga az egyházmegyei elnökség adta meg.*

Mint hogy az egyházkerület elnökségének még a leg-súlyosabb viszonyok között sincsen semmi hajlandósága a maga intézkedési körének illetéktelen bővítésére, s ezáltal felelősségének mértéktelen megnövelésére, elnöktársam Önagyméltósága nevében is kénytelen vagyok a következőket igen komolyan tudtul adni:

1. Mint eddig, úgy ezután sem fogunk elzárkózni egyes egyházközségek életfontosságú és halasztást nem tűrő ügyeiben az elnökségi jóváhagyás megadásától oly esetben sem, amikor az elsőfokú jóváhagyást csak az egyházmegyei elnöksége adta meg. Azonban elengedhetetlen feltételül kötvük ki, hogy az illető egyházmegyei elnökség *maga is bírjon egyházmegyeje közgyűléstől ugyanolyan természetű felhatalmazással, mint amelyet az egyházkerület közgyűlése a saját elnökségének adott.* Ezt a felhatalmazást minden olyan egyházmegyei elnökség adassa meg magának legközelebbi közgyűlésén, amely még eddig nem kapta meg, s konkrét esetben a jóváhagyást megadó egyházmegyei elnökség *mindig hivatkozzék az illető felhatalmazást tartalmazó egyházmegyei közgyűlési számra.* Mondanom sem kell, hogy a felhatalmazást *csak közgyűléstől közgyűlésig szóló érvénnyel* lehet megadni, ennél fogva minden közgyűlésen, akár rendes, akár rendkívüli az, meg kell újítani.

2. A felhatalmazás megléte esetén is a legnagyobb gonddal törekedjenek az esperes urak arra, hogy az ezzel való élésre csak a lehető legindokoltabb esetben kerüljön sor. Az egyházmegyei tanácsulések összehívása csekély létszámuknál fogva nagy nehézségbe igazán nem ütközik még a mai időkben sem és súlyos elvi szempontok és gyakorlati érdekek egyaránt megkívánják, hogy az egyházközségek anyagi vonatkozású ügyeinek felsőbb hatósági ellenőrzése az arra rendelt alkotmányos testületben történjen meg. A „több szem többet lát” igazsága elsősorban éppen az ilyen természetű ügyekben világlik ki, s az elnökségnek különben is igen súlyos felelősségét fölösleges egészen kényszerítő ok nélkül szaporítani.

3. Végül előfordult esetre tekintettel különösen is figyelembe kérem venni, hogy ha olyan teljesen szabályellenes eljárás fordul elő hogy az egyházközségi ügylet

aláírói és az egyházmegyei elnökség részéről jóváhagyást adók közül az egyik vagy a másik *azonos személy, ezen esetben a jóváhagyást az egyházkerületi elnökség még akkor is meg fogja tagadni,* hogyha egyébként az illető egyházmegyei elnökségnek van is szabályszerű felhatalmazása közgyűléstől. Magyarazatra nem szorul ugyanis, hogy ha az esperes, mint lelkipásztor vagy az egyházmegyei gondnok, mint egyházközségi főgondnok szerepel nevével az egyházközségi iraton, akkor annak egyházmegyei részről való jóváhagyója csak az illető esperes, vagy egyházmegyei gondnok törvényes helyettese lehet. Ahogyan az esperes nem vizitálhatja önmagát, mint lelkipásztort, jóvá sem hagyhatja önmagának, mint lelkipásztornak semmiféle cselekményét, és ugyanez áll mutatis mutandis az egyházmegyei gondnokra is.

Debrecen, 1943 augusztus 13. **D. Dr. Révész Imre,**
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

3548—1943. szám.

TÁRGY: *Magánvizsgálati iratminták.*

KÖRLEVÉL

közép- és középfokú iskoláink tek. igazgatóságaihoz.

A magánvizsgálati ügyiratok kezelését, a kérvények feldolgozását főként megnehezíti az a körülmény, hogy a magánvizsgálati kérvények, ezek mellékletei, különböző nyilatkozatok sok esetben hiányosan vannak kiállítva és felszerelve.

E fogyatékoságok megszüntetése, a magánvizsgálati kérvények feldolgozásának megkönnyítése, az igazgatói és a felügyelői teendőknek ebben a vonatkozásban csökkentése céljából a Városi Nyomda a középiskolai felügyelő úr javaslatára Péterffy László, Zilahi Zoltán igazgatók és a felügyelő úr által szerkesztett űrlapokat adott ki, amely űrlapok egységes használata biztosíthatja az egységes eljárást és megkönnyítheti a magánvizsgálati kérvények adminisztrálását.

Ezek az űrlapok a következők:

1. Magánvizsgálati kérvény-űrlap a püspöki hivatalhoz (Nyomdai száma: 1943—1442.).

2. Bejelentés a magántanuló tanítójáról (Nyomdai száma: 1943—1440.).

3. Nyilatkozat arról, hogy a kérvényező a kért vizsgálatot sehol sem kísérelte meg (Nyomdai száma: 1943—1439.).

4. Értesítő és tájékoztató levelezőlap a vizsgálati engedély megadásáról, idejéről és egyéb tudnivalókról (Nyomdai száma: 1943—1438. Ö.).

Elrendelem, hogy kebelbeli közép- és középfokú iskoláink igazgatóságai a magánvizsgálati engedély iránti kérések felterjesztésénél, illetőleg igazgatói ügykezelésénél nyomtatványokat használják.

A szóbanlévő űrlapokat a Tiszántúli Református Egyházkerület és Debrecen sz. kir. város Nyomdávalalata közép- és középfokú iskoláinknak mintapéldányokban már meg is küldte.

Debrecen, 1943 augusztus 17-én.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65.) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3536—1943. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Pályázatot hirdetek a nagybányai egyházmegyébe kebelezett *Avasfelsőfalu* református missziói egyházközség lelkipásztori állására. Javadalma a következő:

1. Készpénz az egyházközség pénztárából 500 P.
2. 12 köbméter tűzifa természetben, hivatalos értéke 150 P.
3. Stóla.
4. Kongrua 2124-05 P.
5. Lakás és kert természetben, vagy amíg készen lesz, az egyházközség által bérelt helyiségben.

Pályázati határidő a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 15 (tizenöt) nap. Pályázati kérvények az E. T. II. tc. 39. §-ában előírt okmányokkal felszerelve *Otáh Sándor* espereshez *Nagybánya* (Szatmár vármegye) adandók be. Az állás püspöki kinevezéssel töltenek be, melynek jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó.

Debrecen, 1943 augusztus 16.

D. Dr. Révész Imre.
püspök.

A szatmárnémeti református gimnázium igazgatósága pályázatot hirdet: két magyar-latin, egy latin-történelem, egy testnevelési rendes és egy latin-német, két mennyiség-tan-természettan helyettes tanári állásra. Pályázhatnak református vallású tanárjelöltek vagy tanárok, akik ezen szakcsoportokból képesítést nyertek. Javadalmazás az állammal megegyező. Származás és katonai szolgálat igazolandó. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket 1943 augusztus 31-ig kell az intézet igazgatóságához benyújtani.

Békés ref. egyházközsége pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett XV. sz. *tanítói* állásra. Javadalma: föld, gabona 63 értékegységben, természetbeni lakás és államsegély. Ha ezen állás átválasztással töltenek be, úgy készpénzes állásra választunk, melynek javadalma 80%-os helyi hozzájárulás, a többi államsegély. Kötelesség: egy vagy több osztály vezetése, kántorhelyettesítés, énekkarszervezés és vezetés, belmissziói munkában és úrvacsoraszervezésnél segédkezés. Pályázhatnak férfi- és nőtanárok. Határidő: megjelenéstől 21 nap. Szabályszerűen felszerelt kérvények Református Iskolaszék címre Békésre küldendők.

Értarsa református kántortanítói állására pályázatot hirdet. Javadalom: 16 kat. hold föld vagy 508 P. Stóla. Államsegély. Építési segély érkezéséig bérelt lakás, vagy lakbér. Törvény értelmében javadalom fele kántori. Kántorság nem kötelező. Nők is pályázhatnak. Vasút jó kövesúton 6 km. Református Iskolaszék, Értarsa, Bihar m. Kötelesség törvényszerű. Határidő 15 nap.

Kishódos református egyházközsége pályázatot hirdet egytanerős kántortanítói állásra. Javadalom: lakás természetben: föld, búza, fa — 33 értékegységben — és államsegély. Pályázati határidő szeptember 21. Nők is pályázhatnak. Református Egyházközség, Kishódos, Szatmár m.

A **küggypusztai előkönyörgő-kántortanítói** állás július 4-én hirdetett pályázata meghosszabbított.

A **nyírturái** református egyházközség a lemondás folytán megüresedő *tanítónői* állásra pályázatot hirdet. A fizetésből 10% helyi javadalom. Lakás természetben. Kötelessége reábizott osztályok vezetése, belmissziói munkában segítés és szükség esetén a kántor helyettesítése. Pályázati kérvény kellően felszerelve 21 nap alatt Nyírturára küldendő. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó. Férfiak is pályázhatnak.

Ór református iskolaszéke katonai szolgálatot teljesítő *tanítói* állásra, *helyettesi* minőségben, 16 napi határidővel pályázatot hirdet. Fizetés törvényszerű. Nők is pályázhatnak. Református Lelkészi Hivatal, Ór, Szabolcs vm.

FELVÉTELI HIRDETMÉNY.

A máramarosszigeti református gimnázium I—VIII. osztályú tanulókat felvesz az intézet internátusába. Az intézet nevelői munkájával, alkalmas internátusi elhelyezésével (az iskola főépületében), vidékének egészséges éghajlatával, természeti szépségekben gazdag környezetével teljes biztosítékot nyújt a tanulók helyes nevelésére. Vészesegény, gyenge szervezetű alföldi gyermekeknek is rendkívül kedvező környezet. A teljes díj lakás, fűtés, világítás és naponkénti négyszeri bőséges, ízletes ellátással együtt havonként 90 P. A gimnáziumban a tandíj 120 P, beírási és mellékdíjak 50 P. Részletes tájékoztatást szívesen küld az Igazgatóság.

TARTALOM:

Diakonisza intézetünk otthona és munkája
Halottaink — Krónika — Hivatalos értesítés — Pályázati
hirdetmények — Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1943—1913

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal később
fizetendő.

Főzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák
olesón kaphatók.

Díj t a l a n felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költséget.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Telefon: 23-53. sz.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyűmölcsöt és azonnal
kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít.
Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik
a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" Kereskedelmi Rt.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR Rt.

PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14.

Fióktüzem: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

